

Η πρόταση της ΠΑΣΕΓΕΣ για το νερό

Με αφορμή την παρουσίαση στην Αθήνα και προχθές στον Βόλο, της μελέτης με τίτλο «Μελέτη εφαρμογής ενιαίου μοντέλου διαχείρισης του αρδευτικού νερού στην ελληνική γεωργία», που εκπόνησε το Ινστιτούτο Αγροτικής και Συνεταιριστικής Οικονομίας (ΙΝΑΣΟ), φρόντισα να «κατεβάσω» από την ιστοσελίδα της ΠΑΣΕΓΕΣ το σχετικό κείμενο με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις (εκτελεστική σύνοψη).

Όταν μελέτησα με προσοχή τις 26 σελίδες του κειμένου, που αφορά σε θέματα για τα οποία έχω εκφράσει τις θέσεις μου στο παρελθόν, σε συνέδρια, ημερίδες και στον τοπικό Τύπο, έκρινα ότι θα ήταν χρήσιμο για τους αγρότες και όσους ασχολούνται με τα θέματα του νερού, να μεταφέρω κάποιες σκέψεις μου, που η συγκυρία τις καθιστά επίκαιρες, τόσο λόγω της δημοσιοποίησης της μελέτης αυτής, όσο και γιατί η Θεσσαλία και ο νομός μας βιώνει εδώ και πολλά χρόνια το πρόβλημα της λειψυδρίας.

Για τα θέματα των έργων ταμείωσης και εξοικονόμησης αρδευτικού νερού και γενικότερα της διαχείρισης των υδατικών πόρων, έχουν διατυπωθεί από τα μέσα της 10ετίας του 1990 -με το 1ο Συνέδριο Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Διαχείρισης Υδατικών Πόρων του ΓΕΩΤΕΕ-, μέχρι και το 2008 με ημερίδες του Γεωπονικού Συλλόγου Λάρισας, κ.ά., αρκετές προτάσεις από πολλούς συναδέλφους (για να σταθώ μόνο στους γεωτεχνικούς), όπως ο κ. Κοσμάς Κοντογιαννίδης, που είχε επισημάνει από το 1997, την ανάγκη αναδιάρθρωσης των οργανισμών (ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ) που διαχειρίζονται το αρδευτικό νερό. Αντίστοιχες προτάσεις έγιναν φυσικά και από το ΤΕΕ ή άλλους τοπι-

Στο νομό Λάρισας έχουμε ήδη υιοθετήσει και εφαρμόζουμε με τη στήριξη της Ν.Α. Λάρισας, τα περισσότερα από τα μέτρα που προτείνει η μελέτη για την εξοικονόμηση νερού.

και χρέωσης, έχει ήδη ζητηθεί η χρηματοδότηση της Ν.Α., από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και την Περιφέρεια. Ήδη εφαρμόζεται με επιτυχία στον δήμο Σαρανταπόρου

Αλλά για να σοβαρευθούμε, νομίζω ότι μία τέτοια προοπτική θα είχε δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις για τη Θεσσαλία, ενώ εξίσου καταστροφική θα ήταν και η απόφαση να απαξιώσουμε την υποδομή που έχει δημιουργηθεί στη Θεσσαλία για βαμβακοκαλλιέργεια (με συγκριτικό πλεονέκτημά μας το ποιοτικό βαμβάκι) και να στραφούμε αποκλειστικά σε διατροφικές καλλιέργειες μόνο με το επιχείρημα ότι δεν απαιτούν μεγάλες ποσότητες νερού. Παρότι δεν είμαι ο ειδικός που θα μπορούσε να σχολιάσει το θέμα, δεν νομίζω ότι η ενδεχόμενη αυτή επιλογή μας, θα μπορούσε να εξασφαλίσει ικανοποιητικό εισόδημα στους αγρότες μας, σε μια παγκοσμιοποιημένη ευαίσθητη αγορά, που μπορεί να προμηθευθεί τα ίδια φθηνά διατροφικά προϊόντα από χώρες όπως ο Καναδάς ή αύριο και η Κίνα. Σίγουρα θέλει πολύ πιο ρεαλιστική προσέγγιση και σοβαρές μελέτες βιωσιμότητας για τα προϊόντα αυτά, προτού αποφασισθούν τέτοιες αλλαγές.

Σε ό,τι αφορά στην τιμολόγηση του νερού, είναι αλήθεια ότι έχουμε σοβαρή ευθύνη σαν κοινωνία, γιατί δεν φροντίσαμε έγκαιρα να ασχοληθούμε με το θέμα αυτό. Σήμερα υπό την πίεση των προβλημάτων λειψυδρίας, αλλά και των προθεσμιών που επιβάλλει η εφαρμογή της οδηγίας 2000/60 και του κανονισμού 73/2009, η χώρα μας θα υποχρεωθεί να προχωρήσει προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση, χωρίς να έχει την πολυτέλεια της «ζύμωσης και ωρίμανσης» ενός τόσο ευαίσθητου θέματος. Όμως στη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία, με τη διεθνή οικονομική κρίση σε εξέλιξη και τους αγρότες μας να βιώνουν την «καθίζηση»

κούς φορείς, που είχαν ζητήσει τη σύσταση ενιαίου φορέα διαχείρισης υδατικών πόρων στη Θεσσαλία.

Σήμερα έχουν διαμορφωθεί νέες συνθήκες στη χώρα μας, που σχετίζονται τόσο με τη νέα ΚΑΠ και τις διαφαινόμενες εξελίξεις μετά το 2013, όσο και με την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60 και άλλων κανονισμών της Ε.Ε. Είναι συνεπώς επιτακτική η ανάγκη να αρχίσει -έπρεπε να έχει γίνει ήδη- ένας σοβαρός, υπεύθυνος και ειλικρινής διάλογος μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Πολιτεία, Τοπική Αυτοδιοίκηση, επιστημονικοί φορείς, Αγροτικό κίνημα, ΤΟΕΒ, κ.α., πρέπει επιτέλους να αποφασίσουμε πού θα επικεντρώσουμε τις προσπάθειές μας και πώς θα αντιμετωπίσουμε τα θέματα της εξοικονόμησης αρδευτικού νερού και της ορθολογικής-αποτελεσματικής διαχείρισής του.

Θεωρώ συνεπώς χρήσιμη και εποικοδομητική την πρωτοβουλία της ΠΑΣΕΓΕΣ, να ασχοληθεί με το θέμα και να ξεκινήσει ένας διάλογος με τη Βάση (:), παρότι δεν είμαι βέβαιος για τα πραγματικά κίνητρά της, αν λάβω «τους μετρητοίς» τις πρόσφατες κατηγορηματικές δηλώσεις του προέδρου της, κ. Τζ. Καραμίχα, στην «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» (1/5/2009), τόσο για τη βαμβακοκαλλιέργεια στη Θεσσαλία, όσο και για την αναγκαιότητα μεταφοράς νερού από τον Ακελάω.

Σε ό,τι αφορά σε αυτή καθαυτή τη μελέτη, υπάρχουν σημεία τα οποία με βρίσκουν απόλυτα σύμφωνο, πολλά με τα οποία διαφωνώ και άλλα που δεν είναι ρεαλιστικά.

Έχουν ενταθεί τα τελευταία χρόνια οι προσπάθειες και η χρηματοδότηση, προς την κατεύθυνση υλοποίησης έργων ταμείωσης επιφανειακού νερού (φράγματα, ταμιευτήρες), έργων εξοικονόμησης νερού (εκσυγχρονισμός αντλητικών συγκροτημάτων, υπογείωση αρδευτικών δικτύων, κ.ά) και έργων εμπλουτισμού υπόγειων υδροφορέων. Ειδικότερα:

* Τα τελευταία χρόνια έχουν αντικατασταθεί δεκάδες χιλιόμετρα κατεστραμμένων ή μη επιφανειακών συλλογικών δικτύων με σύγχρονα υπόγεια δίκτυα, ενώ προγραμματίζεται μέσω του ΕΣΠΑ, η υπογείωση και όλων των υπολοίπων δικτύων στους ΤΟΕΒ του νομού. Δεν είναι εφικτό αυτό μόνο στην περιοχή του ΤΟΕΒ Πηνειού - λόγω κόστους από τη μεγάλη διασπορά του ανοικτού δικτύου (στραγγιστικού) - πλην ίσως των εκτάσεων που αρδεύονται περιμετρικά από τους μικρούς ταμιευτήρες.

* Η εφαρμογή της στάγδην άρδευσης στο νομό μας ξεπερνά το 70% και μπορεί με συντονισμένες προσπάθειες και οικονομική στήριξη των αγροτών, να φθάσει το 100%.

* Η αντικατάσταση των ενεργοβόρων αντλιών με νέες (inverter), έχει ήδη ξεκινήσει σε ΤΟΕΒ του νομού, με χρηματοδότηση από τη Ν.Α. και θα συνεχιστεί, ενώ θα μπορούσε να επεκταθεί και στους χιλιάδες μεμονωμένους αρδευτές, στο πλαίσιο μιας προσπάθειας αντιστοίχης με αυτήν που έγινε πρόσφατα με επιτυχία στα κλιματιστικά.

* Τέλος, σε ό,τι αφορά στην εγκατάσταση συστήματος ηλεκτρονικής υδροληψίας με κάρ-

και πρόκειται να υιοθετηθεί και από άλλους δήμους, αφού επιφέρει μείωση στην κατανάλωση νερού, στην καταναλισκόμενη ενέργεια και συνεισφέρει στην επίλυση του προβλήματος της εισπραξης των αρδευτικών τελών.

Όλα τα παραπάνω, εκτιμώ ότι θα μπορέσουν να προχωρήσουν και να υπάρξει πρόοδος σε ό,τι αφορά στην εξοικονόμηση νερού, με την προϋπόθεση βέβαια η Πολιτεία να παρέμβει ουσιαστικά, να στηρίξει οικονομικά όλες τις παραπάνω πρωτοβουλίες και να υπάρξει «ωριμότητα» μελετών από του φορείς.

Οι προσεγγίσεις όμως του ΙΝΑΣΟ που σχετίζονται με την τιμολόγηση του νερού και με τους νέους Φορείς Διαχείρισης Νερού (ΦοΔ-ΝΕ), δεν με βρίσκουν σύμφωνο, δεν τις θεωρώ ρεαλιστικές και νομίζω ότι χρειάζονται περαιτέρω επεξεργασία και εξειδίκευση.

Δεν νομίζω ότι είναι εφικτό να επεκταθώ λεπτομερώς στα πολύ σημαντικά αυτά θέματα. Δεν μπορώ όμως να δεχθώ την απαξίωση των ΤΟΕΒ και να μην σχολιάσω ως «λαϊκίστικο» π.χ. το παράδειγμα της μελέτης για την «εξοικονόμηση 900 εκατ. κ.μ. νερού που θα προκύψουν από τη μείωση 2.230.000 στρ. βάμβακος, με το οποίο θα καλύψουμε τις υδρευτικές ανάγκες της χώρας». Αλήθεια, με ποιο τρόπο θα μεταφερθούν στα νησιά ή στην υπόλοιπη Ελλάδα, τα 500 εκ. κ.μ. που θα εξοικονομηθούν ενδεχομένως στη Θεσσαλία από τη μείωση κατά 75% της βαμβακοκαλλιέργειας;

των τιμών των αγροτικών τους προϊόντων και των επιδοτήσεων, θα ήταν καταστροφικό να δεχθούμε επιβαρύνσεις στο κόστος παραγωγής, που θα προέλθουν από την τιμολόγηση του νερού. Θα ήταν δυσβάστακτη για τους αγρότες μας η επιβάρυνση με 30-40 ευρώ/στρ. (σύμφωνα με τη μελέτη), που απαιτούνται για να καλυφθεί το περιβαλλοντικό κόστος στις ελλειμματικές σε νερό περιοχές. Θα πρέπει η χώρα μας, να δημιουργήσει κατάλληλες «συμμαχίες» μαζί με άλλες που έχουν παρόμοια προβλήματα, προκειμένου να πετύχει παράταση της εφαρμογής του μέτρου για την τιμολόγηση, ή τροποποίηση των σχετικών άρθρων.

Τέλος, οι νέοι Φορείς Διαχείρισης Νερού (ΦοΔΝΕ) που προτείνει η ΠΑΣΕΓΕΣ, είναι βέβαιο ότι θα επιβαρύνουν άμεσα με επιπλέον κόστος τους αγρότες, θα χρειασθούν τουλάχιστον μία 10ετία να συγκροτηθούν, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά. Αντίθετα η ενίσχυση των Δ/νσεων Υδάτων (πρόσφατη υπηρεσία) σε προσωπικό και υποδομές, η εφαρμογή των σχεδίων διαχείρισης και η θεσμική διασύνδεση τους με τις Ν.Α. και τους ΤΟΕΒ (με συγχωνεύσεις, τεχνική στήριξη και εκσυγχρονισμό), νομίζω ότι θα ήταν η ρεαλιστική προσέγγιση σε πρώτο στάδιο, μέχρις ότου ψυχράιμα και νηφάλια αποφασίσουμε με ποιο μοντέλο (κρατικό, ιδιωτικό ή μικτό) θα διαχειρισθούμε του υδατικούς μας πόρους.

*** Ο Κώστας Γκούμας είναι γεωπόνος**

**Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΣΕΓΕΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ & ΤΟΥ ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
(ΣΧΟΛΙΑ & ΑΠΟΨΕΙΣ)**

Από τον Κων. Γκούμα

Με αφορμή την παρουσίαση στην Αθήνα & προχθές στον Βόλο, της μελέτης με τίτλο «**ΜΕΛΕΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ**», που εκπόνησε το Ινστιτούτο Αγροτικής και Συνεταιριστικής Οικονομίας (ΙΝΑΣΟ), φρόντισα να «κατεβάσω» από την ιστοσελίδα της ΠΑΣΕΓΕΣ το σχετικό κείμενο με τα συμπεράσματα & τις προτάσεις (εκτελεστική σύνοψη). Όταν μελέτησα με προσοχή τις 26 σελίδες του κειμένου, που αφορά θέματα για τα οποία έχω εκφράσει τις θέσεις μου στο παρελθόν, σε συνέδρια, ημερίδες και στον τοπικό τύπο, έκρινα ότι θα ήταν χρήσιμο για τους αγρότες & όσους ασχολούνται με τα θέματα του νερού, να μεταφέρω – μέσω της φιλόξενης εφημερίδας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»– κάποιες σκέψεις μου, που η συγκυρία τις καθιστά επίκαιρες, τόσο λόγω της δημοσιοποίησης της μελέτης αυτής, όσο & γιατί η Θεσσαλία & ο Νομός μας βιώνει εδώ & πολλά χρόνια το πρόβλημα της λειψυδρίας.

Για τα θέματα των έργων ταμίευσης & εξοικονόμησης αρδευτικού νερού & γενικότερα της διαχείρισης των υδατικών πόρων, έχουν διατυπωθεί από τα μέσα της 10ετίας του 1990 (με το 1^ο Συνέδριο Εγγειοβελτιωτικών Έργων & Διαχείρισης Υδατικών Πόρων του ΓΕΩΤΕΕ), μέχρι & το 2008 (με ημερίδες του Γεωπονικού Συλλόγου Λάρισας, κ.α), αρκετές προτάσεις από πολλούς συναδέλφους (για να σταθώ μόνο στους γεωτεχνικούς), όπως ο κ. Κοσμάς Κοντογιαννίδης, που είχε επισημάνει (από το 1997), την ανάγκη αναδιάρθρωσης των οργανισμών (ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ) που διαχειρίζονται το αρδευτικό νερό. Αντίστοιχες προτάσεις έγιναν φυσικά & από το ΤΕΕ ή άλλους τοπικούς φορείς, που είχαν ζητήσει την σύσταση ενιαίου φορέα διαχείρισης υδατικών πόρων στην Θεσσαλία.

Σήμερα έχουν διαμορφωθεί νέες συνθήκες στην χώρα μας, που σχετίζονται τόσο με την νέα ΚΑΠ & τις διαφαινόμενες εξελίξεις μετά το 2013, όσο & με την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60 & άλλων κανονισμών της Ε.Ε. Είναι συνεπώς επιτακτική η ανάγκη να αρχίσει (έπρεπε να έχει γίνει ήδη) ένας σοβαρός, υπεύθυνος & ειλικρινής διάλογος μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Πολιτεία, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Επιστημονικοί φορείς, Αγροτικό κίνημα, ΤΟΕΒ, κ.α., πρέπει επιτέλους να αποφασίσουμε πού θα επικεντρώσουμε τις προσπάθειές μας & πώς θα αντιμετωπίσουμε τα θέματα της εξοικονόμησης αρδευτικού νερού & της ορθολογικής-αποτελεσματικής διαχείρισής του.

Θεωρώ συνεπώς χρήσιμη & εποικοδομητική την πρωτοβουλία της ΠΑΣΕΓΕΣ, να ασχοληθεί με το θέμα & να ξεκινήσει ένας διάλογος με την βάση (;), παρότι δεν είμαι βέβαιος για τα πραγματικά κίνητρα της, αν λάβω «tois μετρητοίς» τις πρόσφατες κατηγορηματικές δηλώσεις του προέδρου της κ. Τζ. Καραμίχα στην «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»

(1/5/2009), τόσο για την βαμβακοκαλλιέργεια στη Θεσσαλία, όσο & για την αναγκαιότητα μεταφοράς νερού από τον Αχελώο.

Σε ότι αφορά αυτή καθαυτή την μελέτη, υπάρχουν σημεία τα οποία με βρίσκουν απόλυτα σύμφωνο, πολλά με τα οποία διαφωνώ & άλλα που δεν είναι ρεαλιστικά.

Στο Νομό Λάρισας έχουμε ήδη υιοθετήσει & εφαρμόζουμε με την στήριξη της Ν.Α Λάρισας, τα περισσότερα από τα μέτρα που προτείνει η μελέτη για την εξοικονόμηση νερού. Έχουν ενταθεί τα τελευταία χρόνια οι προσπάθειες & η χρηματοδότηση, προς την κατεύθυνση υλοποίησης έργων ταμίευσης επιφανειακού νερού (φράγματα, ταμιευτήρες), έργων εξοικονόμησης νερού (εκσυγχρονισμός αντλητικών συγκροτημάτων, υπογείωση αρδευτικών δικτύων, κ.α) & έργων εμπλουτισμού υπόγειων υδροφορέων. Ειδικότερα :

- Τα τελευταία χρόνια έχουν αντικατασταθεί δεκάδες χιλιόμετρα κατεστραμμένων ή μη επιφανειακών συλλογικών δικτύων με σύγχρονα υπόγεια δίκτυα, ενώ προγραμματίζεται μέσω του ΕΣΠΑ, η υπογείωση & όλων των υπολοίπων δικτύων στους ΤΟΕΒ του Νομού. Δεν είναι εφικτό αυτό μόνο στην περιοχή του ΤΟΕΒ Πηνειού – λόγω κόστους από την μεγάλη διασπορά του ανοικτού δικτύου (στραγγιστικού) - πλην ίσως των εκτάσεων που αρδεύονται περιμετρικά από του μικρούς Ταμιευτήρες.
- Η εφαρμογή της στάγδην άρδευσης στο Νομό μας ξεπερνά το 70% & μπορεί με συντονισμένες προσπάθειες & οικονομική στήριξη των αγροτών, να φθάσει το 100%.
- Η αντικατάσταση των ενεργοβόρων αντλιών με νέες (inverter), έχει ήδη ξεκινήσει σε ΤΟΕΒ του Νομού, με χρηματοδότηση από την Ν.Α & θα συνεχισθεί, ενώ θα μπορούσε να επεκταθεί & στους χιλιάδες μεμονωμένους αρδευτές, στα πλαίσια μιας προσπάθειας αντίστοιχης με αυτήν που έγινε πρόσφατα με επιτυχία στα κλιματιστικά.
- Τέλος σε ότι αφορά την εγκατάσταση συστήματος ηλεκτρονικής υδροληψίας με κάρτα χρέωσης, έχει ήδη ζητηθεί η χρηματοδότηση της Ν.Α., από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & την Περιφέρεια. Ήδη εφαρμόζεται με επιτυχία στον Δήμο Σαρανταπόρου & πρόκειται να υιοθετηθεί & από άλλους Δήμους, αφού επιφέρει μείωση στην κατανάλωση νερού, στην καταναλισκόμενη ενέργεια & συνεισφέρει στην επίλυση του προβλήματος της είσπραξης των αρδευτικών τελών.

Όλα τα παραπάνω, εκτιμώ ότι θα μπορέσουν να προχωρήσουν & να υπάρξει πρόοδος σε ότι αφορά την εξοικονόμηση νερού, με την προϋπόθεση βέβαια η Πολιτεία να παρέμβει ουσιαστικά, να στηρίξει οικονομικά όλες τις παραπάνω πρωτοβουλίες & να υπάρξει «ωριμότητα» μελετών από του φορείς.

Οι προσεγγίσεις όμως του ΙΝΑΣΟ που σχετίζονται με την τιμολόγηση του νερού & με τους νέους Φορείς Διαχείρισης Νερού (ΦοΔΝΕ), δεν με βρίσκουν σύμφωνο, δεν τις θεωρώ ρεαλιστικές & νομίζω ότι χρειάζονται περαιτέρω επεξεργασία & εξειδίκευση.

Δεν νομίζω ότι είναι εφικτό, στα πλαίσια της επιστολής αυτής, να επεκταθώ λεπτομερώς στα πολύ σημαντικά αυτά θέματα. Δεν μπορώ όμως να δεχθώ την απαξίωση των ΤΟΕΒ & να μην σχολιάσω ως «λαϊκίστικο» π.χ. το παράδειγμα της μελέτης για την «εξοικονόμηση 900 εκατ. μ3 νερού που θα προκύψουν από την μείωση 2.230.000 στρ. βάμβακος, με το οποίο θα καλύψουμε τις υδρευτικές ανάγκες της χώρας». Αλήθεια, με

ποιο τρόπο θα μεταφερθούν στα νησιά ή στην υπόλοιπη Ελλάδα, τα 500 εκ. μ³ που θα εξοικονομηθούν ενδεχομένως στη Θεσσαλία από την μείωση κατά 75% της βαμβακοκαλλιέργειας ;

Αλλά για να σοβαρευθούμε, νομίζω ότι μία τέτοια προοπτική θα είχε δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις για την Θεσσαλία, ενώ εξίσου καταστροφική θα ήταν & η απόφαση να απαξιώσουμε την υποδομή που έχει δημιουργηθεί στην Θεσσαλία για βαμβακοκαλλιέργεια (με συγκριτικό πλεονέκτημα μας το ποιοτικό βαμβάκι) & να στραφούμε αποκλειστικά σε διατροφικές καλλιέργειες μόνο με το επιχείρημα ότι δεν απαιτούν μεγάλες ποσότητες νερού. Παρότι δεν είμαι ο ειδικός που θα μπορούσε να σχολιάσει το θέμα, δεν νομίζω ότι η ενδεχόμενη αυτή επιλογή μας, θα μπορούσε να εξασφαλίσει ικανοποιητικό εισόδημα στους αγρότες μας, σε μια παγκοσμιοποιημένη ευαίσθητη αγορά, που μπορεί να προμηθευθεί τα ίδια φθηνά διατροφικά προϊόντα από χώρες όπως ο Καναδάς ή αύριο & η Κίνα. Σίγουρα θέλει πολύ πιο ρεαλιστική προσέγγιση & σοβαρές μελέτες βιωσιμότητας για τα προϊόντα αυτά, προτού αποφασισθούν τέτοιες αλλαγές.

Σε ότι αφορά την τιμολόγηση του νερού, είναι αλήθεια ότι έχουμε σοβαρή ευθύνη σαν κοινωνία, γιατί δεν φροντίσαμε έγκαιρα να ασχοληθούμε με το θέμα αυτό. Σήμερα υπό την πίεση των προβλημάτων λειψυδρίας, αλλά & των προθεσμιών που επιβάλλει η εφαρμογή της οδηγίας 2000/60 και του κανονισμού 73/2009, η χώρα μας θα υποχρεωθεί να προχωρήσει προς την συγκεκριμένη κατεύθυνση, χωρίς να έχει την πολυτέλεια της «ζύμωσης & ωρίμανσης» ενός τόσο ευαίσθητου θέματος. Όμως στην συγκεκριμένη χρονική συγκυρία, με την διεθνή οικονομική κρίση σε εξέλιξη & τους αγρότες μας να βιώνουν την «καθίζηση» των τιμών των αγροτικών τους προϊόντων & των επιδοτήσεων, θα ήταν καταστροφικό να δεχθούμε επιβαρύνσεις στο κόστος παραγωγής, που θα προέλθουν από την τιμολόγηση του νερού. Θα ήταν δυσβάστακτη για τους αγρότες μας η επιβάρυνση με 30-40 € / στρ. (σύμφωνα με την μελέτη), που απαιτούνται για να καλυφθεί το περιβαλλοντικό κόστος στις ελλειμματικές σε νερό περιοχές. Θα πρέπει η χώρα μας, να δημιουργήσει κατάλληλες «συμμαχίες» μαζί με άλλες που έχουν παρόμοια προβλήματα, προκειμένου να πετύχει παράταση της εφαρμογής του μέτρου για την τιμολόγηση, ή τροποποίηση των σχετικών άρθρων.

Τέλος οι νέοι Φορείς Διαχείρισης Νερού (ΦοΔΝΕ) που προτείνει η ΠΑΣΕΓΕΣ, είναι βέβαιο ότι θα επιβαρύνουν άμεσα με επιπλέον κόστος τους αγρότες, θα χρειασθούν τουλάχιστον μία 10ετία να συγκροτηθούν, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά. Αντίθετα η ενίσχυση των Δ/νσεων Υδάτων (πρόσφατη υπηρεσία) σε προσωπικό & υποδομές, η εφαρμογή των σχεδίων διαχείρισης & η θεσμική διασύνδεση τους με τις Ν.Α & τους ΤΟΕΒ (με συγχωνεύσεις, τεχνική στήριξη & εκσυγχρονισμό), νομίζω ότι θα ήταν η ρεαλιστική προσέγγιση σε πρώτο στάδιο, μέχρις ότου ψύχραιμα & νηφάλια αποφασίσουμε με ποιο μοντέλο (κρατικό, ιδιωτικό ή μικτό) θα διαχειρισθούμε του υδατικούς μας πόρους.

Λάρισα 25 Ιουνίου 2009

Κων/νος Ελ. Γκούμας - Γεωπόνος